

Til Sundhedsstyrelsen

DANSKE
REGIONER

02-07-2024

EMN-2023-00386

1712518

Orientering om håndtering af kapacitetsudfordringer på kræftområdet i sommerperioden

Danske Regioner og regionerne har løbende orienteret Sundhedsstyrelsen om kapacitetsudfordringer på kræftområdet. Aktuelt er der på en række kræftområder en manglende robusthed. Den manglende robusthed er en særlig udfordring i helligdage og ferieperioder, hvorfor vi har fundet anledning til at orientere Sundhedsstyrelsen om den regionale håndtering heraf.

Regionerne orienterede på mødet i Task Force for Patientforløb på Kræft- og Hjerteområdet d. 15. maj 2024 om kapacitetsudfordringer inden for brystkræft, kræft i urinvejene og øvre mave-tarmkræft, samt om at der på brystkræftområdet er tale om systematiske kapacitetsudfordringer. Regionerne orienterede om deres håndtering af udfordringerne og tilkendegav i den sammenhæng et ønske om at få Sundhedsstyrelsens vurdering af, om håndteringen lever op til den opdaterede vejledning om maksimale ventetider ved behandling af kræft og visse tilstande ved iskæmiske hjertesygdomme af 10. april 2024. Sundhedsstyrelsen tilkendegav tilfredshed med håndteringen, men det blev samtidig aftalt, at Sundhedsstyrelsen skulle indkalde til et statusmøde, hvor udfordringer og håndteringen heraf kunne gennemgås mere detaljeret.

Det opfølgende statusmøde vedrørende kapacitetsudfordringer på kræftområdet blev afholdt d. 24. juni 2024. Her orienterede regionerne grundigt om udfordringerne med at sikre tilstrækkelig behandlingskapacitet inden for henholdsvis brystkræft, kræft i urinvejene og øvre mave-tarmkræft. Som også beskrevet på mødet i Task Force er der på brystkræftområdet tale om systematiske kapacitetsudfordringer. Regionernes beskrivelser af de konkrete udfordringer på de tre områder vil fremgå af referatet fra mødet.

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

Det er væsentligt at understrege, at regionerne gør, hvad de kan, for at overholde tidsfristerne fastsat i de maksimale ventetider og arbejder tæt sammen på tværs af landet for at sikre dette.

Regionerne har på områder med kapacitetsudfordringer etableret en tæt koordination på tværs af landet i de landsdækkende kræftsamarbejder. Kræftsamarbejderne sikrer et løbende overblik over, hvor der er ledig kapacitet, så patienter kan informeres herom i henhold til den opdaterede vejledningen om maksimale ventetider. Derudover arbejder Specialenheden for behandling af livstruende sygdomme på at sikre aftaler med udlandet inden for de områder, hvor der er udfordringer.

Kapacitetsudfordringerne inden for de tre kræftområder betyder, at regionerne generelt har vanskeligt ved at håndtere de velkendte periodevise udsving med øget tilgang af patienter. Disse udsving udgør en særlig udfordring i helligdage og i ferieperioder, hvor afdelingerne ikke har samme niveau af bemanning som den øvrige del af året.

For at håndtere eventuelle kapacitetsudfordringer i den kommende sommerferieperiode har regionerne i samarbejde med Specialenheden iværksat et tværregionalt sommerferieberedskab for henholdsvis brystkræft, kræft i urinvejene og øvre mave-tarmkræft. Med sommerferieberedskabet øges niveauet af koordination og samarbejde med udgangspunkt i de samarbejdsstrukturer, som allerede eksisterer på de enkelte kræftområder.

På brystkræftområdet øges aktiviteten i det tværregionale kræftsamarbejde betydeligt, så der afholdes daglige statusmøder mandag til torsdag med repræsentanter fra alle brystkirurgiske afdelinger. Regionerne er på skift ansvarlige for at afholde møderne og sikre den nødvendige dialog mellem regionerne med henblik på at finde de nødvendige løsninger på aktuelle kapacitetsudfordringer samt følge op på indgåede aftaler om kapacitetsdeling fra dag til dag. Hvis det ikke er muligt for regionerne i fællesskab at løse aktuelle kapacitetsudfordringer, vil muligheden for brug af udenlandsk kapacitet blive afsøgt. Hertil anvendes kræftsamarbejdets liste over udenlandske hospitaler, som Specialenheden allerede har kontaktet, hvoraf tre af hospitalerne har indvilliget i at undersøge etableringen af et muligt samarbejde. Det har endnu ikke været muligt at etablere konkrete aftaler med udenlandske hospitaler. Specialenheden fortsætter arbejdet med at undersøge muligheder for anvendelse af udenlandsk kapacitet.

Regionerne vurderer, at kapaciteten på brystkræftområdet nogle steder er så udfordret, at der i sommerperioden kan opstå situationer, hvor der ikke kan tilbydes et tilstrækkeligt antal tider til behandling inden for de maksimale ventetider i Danmark. I en sådan situation vil regionerne henvende sig til de

udenlandske hospitaler, som regionerne aktuelt er i dialog med om et muligt samarbejde, med henblik på at overholde handlepligten. Hvis der opstår en situation, hvor patienten ikke kan tilbydes behandling indenfor de maksimale ventetider på sygehus i egen region, i landets øvrige regioner eller på et udenlandsk sygehus, og regionen dermed ikke kan overholde handlepligten, vil den enkelte region – såfremt patienten ønsker det – overdrage handlepligten til Sundhedsstyrelsen, som det er beskrevet i den opdaterede vejledning om maksimale ventetider. Regionerne har orienteret Sundhedsstyrelsen om, at dette kan blive nødvendigt.

Det tværregionale sommerferieberedskab for øvre mave-tarmkræft og kræft i urinvejene tager udgangspunkt i en styrkelse af det samarbejde og den dialog om deling af kapacitet på tværs, som eksisterer i de to kræftsamarbejder i forvejen. De to tværregionale kræftsamarbejder vil i sommerperioden fastholde deres praksis med tæt ugentlig dialog om ventetider og kapacitetsdeling. I tillæg hertil er det aftalt, at regionerne i tilfælde af lokale kapacitetsudfordringer styrker samarbejdet og koordinationen i kræftsamarbejderne yderligere. På det urologiske område er det aftalt, at cheflægerne i kræftsamarbejdet har et fælles forpligtende ansvar for at tilvejebringe den nødvendige kapacitet i tilfælde af kapacitetsudfordringer, og inden for mavetarm-kræft er der for hele juli udpeget en tværregional koordinator ved akutte kapacitetsudfordringer. På baggrund af det tværregionale sommerferieberedskab er der en forventning om, at regionerne i fællesskab kan tilvejebringe den nødvendige kapacitet i sommerperioden til at tilbyde patienter på områderne for øvre mave-tarmkræft og kræft i urinvejene udredning og behandling inden for de maksimale ventetider.

Det er regionernes erfaring, at hvis der er tale om, at de maksimale ventetider overskrides med få dage, er det mange patienters ønske at vente på behandling på et hospital i bopælsregionen, selvom patienten bliver tilbudt behandling inden for de maksimale ventetider på et hospital i en anden region eller i udlandet. Hvis en patient ikke ønsker at tage imod et tilbud om henvisning til et andet hospital, som kan tilbyde behandling inden for de maksimale ventetider, vil det indebære, at tidsfristerne i de maksimale ventetider bliver overskredet, men den regionale handlepligt og patientens rettigheder i henhold til bekendtgørelsen om maksimale ventetider overholdes.

Regionernes indsats for at hjælpe hinanden med at sikre den nødvendige kapacitet og efterleve handlepligten kan have den konsekvens, at flere regioner vil få udfordringer med at overholde de anbefalede forløbstider i pakkeforløb på kræftområdet. Ved kapacitetsudfordringer vil regionerne samtidig prioritere overholdelse af de maksimale ventetider over overholdelse af forløbstider i pakkeforløb. Der bør tages højde herfor, når Sundhedsstyrelsen kommenterer monitorering af pakkeforløb. Derudover er der en risiko for, at patienter, der ikke er omfattet af de maksimale ventetider, vil opleve længere ventetider.

Såfremt I har behov for uddybning eller yderligere orientering, står vi til rådighed.

Venlig hilsen

Helene Probst